

Pārņem labo praksi iekļaujošā izglītībā

Publicēts: 07.01.2021.

Projekti

Jelgavas novada Svētes pamatskola divu gadu laikā ar partneriem no Polijas un Spānijas īstenoja Erasmus+ programmas stratēģiskās partnerības projektu skolu izglītības sektorā "Tolerance and quality inclusive education in school" ("Tolerance un kvalitatīva iekļaujoša izglītība skolā"). Projekta īstenošanā vēlējas uzlabot pedagogu ikdienas darba metodes, mācoties no projekta partneru labās pieredzes, un veicināt iekļaujošu izglītību, kur svarīgs priekšnosacījums ir sakārtota emocionālā un fiziskā vide izglītības iestādē.

Projekta laikā 26 dalībnieki no 3 partnervalstīm: Svētes pamatskola, Varšavas Montessori skolu apvienība Polijā un Spānijas NVO *Permacultura Cantabria*, apguva prasmi veicināt mācīšanās motivāciju un mazināt traucējošās uzvedības gadījumus klasē un apzināt citus mācīšanās šķēršļus, lai veicinātu iekļaujošu un starpkultūru izglītību, stiprinātu pedagogu kompetences Montessori metodēs un informāciju tehnoloģiju pielietojumā. Kā vienas no būtiskākajām projekta aktivitātēm ir starptautiskās vizītes – mobilitāte Latvijā un Polijā, un astoņu dienu apmācības Spānijā.

Projekta vizītē Polijā 2019. gada martā Latvijas un Spānijas projekta partneru pārstāvji piedalījās, lai iepazītos ar Varšavas Montessori skolu apvienības izglītības sistēmu, kā arī gūtu pieredzi iekļaujošās izglītības jomā. Dalībnieki viesojās Montessori skolu apvienības trīs izglītības iestādēs - *Warsaw Montessori School*, *Casa dei Bambini* un *Warsaw Montessori Middle School*, kur praktiski iepazīs ar pirmsskolas, sākumskolas un pamatskolas vecuma bērnu izglītošanu, kā arī pedagogu pieredzi, strādājot ar itāļu pedagoges M. Montessori metodēm. Interesanti, ka visās apvienības izglītības iestādēs mācības notiek angļu valodā, protams paralēli izmantojot arī poļu valodu, bet dziesmas pirmsskolas apļa laikā nodarbībā katru dienu tika dziedātas vairākās valodās, tā izrādot toleranci pret to tautību bērniem, kuri mācās grupiņā. Bija vērtīgi ieklausīties arī spāņu kolēģu pieredzē, organizējot

netmes ģimenēm, kā arī iegūt ieteikumus darbā ar vecāku izglītošanu, lai labāk izprastu savus bērnus. Tāpat projekta dalībnieki tika iepazīstināti ar Svētes pamatskolas izglītības un audzināšanas procesu norisi pirmsskolā, grupu vidi, pedagogu komandas darbu, kā arī ar skolas atbalsta personāla pieredzi un sadarbību pedagogiskās korekcijas darbā.

2019. gada maijā Svētes pamatskola uzņēma projekta partnerus, kur pedagogi prezentēja iestādes pieredzi darbā ar bērna prasmju attīstīšanu un emocionālās labsajūtas veicināšanu, izmantojot *Marte Meo* un citas metodes. Ar metodēm iepazīstināja klīniskā psiholoģe Eva Raucka-Pļaviņa un logopēde Marita Sokolovska-Maldupa. Speciālais pedagogs Ināra Ozoliņa praktiskā veidā izklāstīja teoriju par dabas vides estētikas metodiskajām iespējām, kas iekļāva "aplošanas" tehniku ar darba uzdevumu un rezultāta analīzi. Dienaskārtības turpinājumā Varšavas Montessori skolu apvienības vadītāja Malgosia Tarnowska prezentēja skolu, tās pieredzi Montessori izglītībā un ar vizuāliem piemēriem iepazīstināja ar metodēm, no kurām atsevišķi risinājumi apobēti pirmsskolā.

Vizītes laikā projekta partneri apmeklēja arī Šķībes pamatskolu un guva pieredzi iekļaujošajā izglītībā, metodēs, atbalsta personāla funkcijām un izglītības iestādes iekārtoto Montessori darba kabinetu ar materiāliem. Kā norādīja speciāliste no Polijas ar šādu aprīkojumu skola varētu iekārtot pat divas atsevišķas klases, kas nozīmē, ka Šķībes pamatskolai ir teicama sākuma pozīcija darbam ar Montessori metodēm. Emocionālās vadības eksperte no Spānijas Silvia Diaza klātesošajiem pedagogiem Svētes pamatskolā vadīja semināru par tēmu "Emocionālā pārvaldība - konfliktu risināšana komunikācijā, izmantojot spēles elementus". Varšavas Montessori skolu apvienības vadītāja praktiskā demonstrācijā, iesaistot dalībniekus, rādīja kā pareizi izmantot Montessori materiālus un saprast to izmantošanas mērķi. Vizītes trešajā dienā notika stundu vērošana, kur dalībnieki piedalījās Svētes pamatskolas 9. klases ķīmijas nodarbībā, kur praktiski darbojās ar ķīmijas elementiem pāros ar skolēniem. Praktiskā nodarbība veicināja gan komunikāciju angļu valodā, gan arī tā bija iespēja atsvaidzināt iemaņas darbā ar ģipša materiālu un atbildēt uz jautājumiem par laboratorijas darbu gaitu un rezultātiem. Pasaules un Latvijas vēstures skolotāja 7. klases skolēniem vērtēja grupu darba prezentācijas par Kurzemes un Zemgales Hercogistes vēstures pētījumu. Viesi vēroja skolotāju un skolēnu sadarbību, skolēnu prezentēšanas iemaņas un pedagoga pielietotās metodes uzdodot uzdevumu, vadot stundu un vērtējot grupu darbu.

2019. vasarā notika 8 dienu mācību kurss Kantabrijā, Spānijā, kur dalībnieki uzlaboja izglītības prasmes, saņemot kompozīciju Montessori pedagogijā, emocionālajā vadībā un mācību telpā. Partneri, ņemot vērā visu dalībnieku vajadzības, piekrita pievērsties matemātikas mācīšanai, izmantojot Montessori metodi, un emocionālās vadības piemērošanai konkrētām problēmām, kas rodas skolas klasē. Pedagogi papildināja zināšanas un prasmes Montessori pedagogijas metodes matemātisko priekšstatu veidošanā pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem, kā arī uzlaboja personīgās IT un angļu valodas prasmes ikdienas darbā. Tāpat apguva emocionālās vadības metodiku bērnu audzināšanā, iepazīna spāņu, poļu, norvēģu un igauņu projekta dalībnieku pedagogisko pieredzi, jo kursos piedalījās 2 dažādu projektu pārstāvji no tradicionālajām valsts skolām un Montessori skolām: spāņi, poļi, latvieši, norvēģi, igauņi. Kursos dalībnieki ieguva arī jaunu pieredzi par klases/grupas telpu (vides) iekārtojumu.

Iepazīstot Spānijas pieredzi par emocionālo vadību, var secināt, ka Spānijā tā ir tikpat būtiska, kā citās Eiropas valstīs, kur akcents tiek likts uz vecāka lomu bērna audzināšanā. Spāņu lektora sniegtajā informācijā emocionālā vadība balstās uz 5 vajadzību rīkiem, kas ir aktuāli arī Latvijā. Atgriežoties Latvijā Svētes pedagogi ir runājuši par šiem rīkiem un sniedza mājasdarbus "Bērnu emocionālās audzināšanas" kursu nodarbībās vecākiem un *Marte Meo* terapijas sesijās vecākiem un pedagogiem. Kursos pasniedzēji akcentēja praktiskos uzdevumus un novērojumus, kas norāda, ka būtiska ir emociju izlāde četros veidos – smejojot, raudot, trīcot un žāvājoties. Lai palīdzētu emocijām izraģēt, būtisks ir atbalsts (līdzcilvēku atbalsts, vecāku atbalsts, kolēģu atbalsts, vadības atbalsts, utt.).

Svētes pamatskolā ir iekļauti bērni ar valodas un jauktiem attīstības traucējumiem pirmsskolas izglītības grupās un skolēni ar mācīšanās grūtībām sākumskolas un pamatskolas klasēs. Apmācības procesā šiem bērniem svarīga ir praktiskā darbošanās, balstoties uz sajūtu attīstīšanu un pilnveidošanu. Pēc iespējas labāku rezultātu sasniegšanai, būtiski mācību darbu ir organizēt mazās grupās vai individuāli. Projekta laikā Svētes pamatskolas atbalsta personāls vairāku starptautisku aktivitāšu laikā iepazīs ar Montessori materiālu pielietojumu un emocionālā menedžmenta veiksmīgas vadības piemēriem. Radot iespēju iegūtās zināšanas pielietot praksē, ar projekta finansiālu atbalstu tika iegādāti dažādi materiāli ikdienas darbam projekta noslēdzošajā fāzē.

Izglītojamo savstarpējās sadarbības un komunikācijas prasmju pilnveidošanai skolas psihologs turpmāk arī pēc projekta izmantos attīstošās spēles. Iegādātās smilšu spēļu terapijas figūras tiks izmantotas individuālajā darbā bērnu emocionālā stāvokļa stabilizēšanai. Šo terapijas metodi pielieto, lai palīdzētu mazināt trauksmi, bailes un nomāktību.

Lai skolēns izprastu secīgu skaitļu skaitīšanu, ciparus, skaitļu sastāvu, saskaitīšanu, atņemšanu, reizināšanu un dalīšanu, speciālais pedagogs izmanto Montesori matemātikas materiālus. Burtu apguves procesu, kā arī lasītprasmes un rakstītprasmes iemaņu attīstīšana kļūvusi interesantāka un daudzveidīgāka, izmantojot krāsainos koka burtus, kuri izgatavoti pēc Montesori pedagoģijas principiem. Darbs ar šāda veida burtiem īpaši svarīgs ir bērniem, kuri nespēj iegaumēt iespiestos burtus, kā arī tiem, kuriem grūtības rakstot ievērot pareizus burtu savienojumus. Iespēja aptaustīt katru burtiņu palīdz labāk saglabāt to atmiņā. Vērtīgs ieguvums ir bērnu rīcībā esošais gaismas galds. Tajā iestrādātās gaismas ļauj bērniem koncentrēties, veicina iedvesmu un iztēli, kā arī palīdz apgūt jaunu informāciju.

Lasītprasmes apguves procesā un vārdu krājuma bagātināšanā īpaši noderīgi ir komplekti, kuri sastāv no figūrām (mājdzīvnieki, ūdens iemītnieki u.c.), attēliem, vārdiem un burtiem. Strādājot ar šo materiālu, bērns nostiprina prasmi nosaukt atbilstošo figūru, atrast to attēlā, iepazīt tā nosaukumu un trenēt fonoloģiskos procesus, saliekot vārdu no burtiem.

Lai dalībnieki būtu sagatavoti arī starpnacionālā komunikācijā un varētu efektīvi komunicēt svešvalodā ar sadarbības partneriem, citu organizāciju pedagogiem projekta laikā un pirms mobilitātes visiem plānotajiem mobilitātes dalībniekiem bija jāapmeklē angļu valodas apmācības kurss, tādējādi nostiprinot valodu zināšanas un iemācoties specializēto terminoloģiju.

Lai nodrošinātu, ka vizīšu un apmācību rezultāti sasniedz visus izglītības jomas pārstāvjus, katrs projekta partneris rīkoja seminārus kolēģiem, lai dalītos ar pieredzi un darbnīcās izstrādātu nākamās uzdevumus. Lai aprobētu un ieviestu metodes un rīkus, skolās bija izveidotas darba grupas, kas arī strādāja pie iestādes iekļaujošās politikas dokumenta vai atbalsta komandas nolikuma. Īstenojot projekta rezultātu izplatīšanas kampaņu, partnerība centās iedvesmot citas ES izglītības iestādes ar līdzīgām vajadzībām. Pēc projekta pabeigšanas esošie projekta partneri turpina sadarbību starptautiskā organizāciju tīklā, kas ir ieinteresētas emocionālajā izglītībā (*EuroMotional*).

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

<https://www.jelgavasnovads.lv/lv/jaunums/parnem-labo-praksi-ieklausosa-izglitiba>